

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popăci Nr. 16.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici à 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc pe acțiun

Reînnoirea pactului economic.

VII.

Nunții și renunții.

(Urmare).

Autorul nunțiului încearcă a dovedi dreptatea acestui mod de a calcula cuota — după numărul populațiilor — mai întâi prin raționamente teoretice, provocându-se și la autorități în ale științei despre economia de stat; pe urmă trece la dovezi cu cifre, pentru a arăta că și pe alte căi, prin alt soi de socoteli și de comparațiuni, se ajunge la proporțiunea 58:42. Așa, între altele, aduce, că cheltuețile brute ale Austriei, în perioada dela 1886—1894, erau de 4.865.687.017 florini, ori în cifra mijlocie anuală: 540.631.891 fl., pe când

și se respectă, documentul se apucă de a căra concluziuni, zicând între altele: „Abstrăgînd de la pretențiunea unei cuote mai mari, pondul trebuie pus îndeosebi asupra împregiurării, ca printr-o înțelegere despre principii să se ajungă la o măsurătoare sigură pe toate timpurile, pentru a ocoli aparițiunea nu tocmai îmbucurătoare, că din zece în zece ani se ivesc diferențe greu de rezolvit, care înfruntă dispoziția spiritelor în cercuri largi și conturbă raporturile interne ale celor două state. Dacă însă într-adevăr s'ar arăta justă aserțiunea membrilor deputațiunii ungare, exprimată pe timpul pertractărilor din 1887, că adevărat este cu neputință o învoială asupra principiilor, cari ar trebui să fie fixate, prin lege, odată pentru totdeauna, ca baza calculării cuotei, — atunci ar trebui să ne îndoim, dacă peste tot ar pute succeda, a se ajunge, conduși de drept și dreptate, la un rezultat

cifre deosebite și pentru o astfel de parte a teritoriului lor, a cărui poziție administrativă deosebită de mult a înecat.”

Încercînd a dovedi, că chiar și stabilirea celor 2% drept praecipuum n'a fost tocmai dreaptă, zice între altele:

„Cînd a luat asupra-și praecipuum de 2% sub titlul de confiniul militar, Ungaria a trecut mult peste îndatoririle sale, căci după cheia folosită la stabilirea cuotei n'ar fi trebuit să primească decît 0.68% ca praecipuum, și astfel ar fi trebuit ca cuota ei să fie numai de 30.476%, ear' nu 31.4%... astfel că Ungaria, sub titlul de praecipuum, în cei din urmă nouă ani numai, a contribuit cu 9.441.050 mai mult la cheltuețile comune, decum ar fi trebuit să plătească conform proporțiunii generale de contribuție...”

Dr. Beer desvultă încă mai de parte chestiunea praecipuum și încheie această parte cu următoarele cuvinte:

„Deputațiunea regnicolă ungără crede și speră, că onorata deputațiune austriacă își va da consimțământul ei pentru rezolvirea definitivă a acestei chestiuni și va primi propunerea deputațiunii ungare, după care de acum înainte, desființându-se praecipuum, cuota Ungariei la cheltuețile comune să fie exprimată într-o singură cifră...”

(Va urma).

Ferdinand și Monarchul nostru.

Rectificînd acum cîtăva vreme o notiță a *Epocii* despre faptul, că Ferdinand al Bulgarilor nu va asista la sărbătorile deschiderii Porților-de-fer, am zis, că noi vedem cauza acestei absențe, nu de bunăvoie, în avertismentul Curții din Viena și mai ales a M. Sale Împăratului, contra domnitorul bulgar.

N. Ir. Presse dela 21 c., confirmă părerea noastră, scriind în rubrica „Revistei externe” următoarele îndur:

„În cercurile diplomatice de aici (adeacă din Viena) a bătut tare la ochi faptul, că principele Ferdinand al Bulgariei n'a primit invitare la sărbătorile ce se vor ține în Septembrie cu prilegiul inaugurării canalului de navigațiune pe vapoare la Porțile-de-fer. Lumea este înclinată a reduce schimbarea aspră la față, pe care a desvîrșit-o prințul în timpurile cele mai noue în politica sa, la oare-care iritare personală din cauza acestei treceri cu vederea” (adeacă: de a nu fi fost invitat).

Noi putem zice și mai mult, fără a vătămă, sîntem convingi, respectul datorit persoanei Monarchului nostru, că adeacă M. Sa, așa zicînd nici nu poate să vadă, se suferă, pe Ferdinand al Bulgariei. Nouă ani de zile fațaria dragostea și credința mo-

narchiei noastre și acum deodată fi întoarce spatele, întocmai ca o fată, care, găsind pe un curtezan cu poziție socială mai înaltă, se îndrăgostește de acesta, părăsind pe cel dintîiu.

Ei, merită atunci, ori ba, Ferdinand să fie tractat la Viena întocmai? Pot fi oare păreri diferite în chestiuni de acestea?

„Gazetei” din București.

„Gazeta” din București, organul de casă al elicei brotiste, devine din ce în ce mai cetezantă. „I-am făcut întrebări asupra unor lucruri concrete, ca de pildă, de ce nu s'au ținut în acest an congresele plănuite la București? — și nu ne-a răspuns. De altă parte însă nu mai înțeală a ne aduce înaintea personalității și a ne provoca la discuție. Astfel face și în unul din ultimii numeri, în numărul 152, din Joia trecută, scriind despre procesul Ligei.

„Orice discuție prima condiție e bună-credință. Fără această condiție discuția e inutilă și imposibilă.”

Acesta e cazul *Gazetei* din București, care nici cuvințioasă, nici de bună-credință nu știe să fie.

Cu *Gazeta* discuție nu se mai poate face, cel puțin până atunci, până-cînd nu va căuta, ca articolele sale să înfrunească cele două condițiuni menționate mai sus.

Noi n'am atacat personal pe nimenea din acei pe cari foia bucureșteană e dator să se-i aperi, ci ne-am rostit numai în contra direcțiunii politice, pe care d. Dim. Sturdza a încercat să o imprime mișcării noastre naționale, după-ce a venit la putere; — și făcînd aceasta eram în dreptul nostru.

Gazeta însă găsește cu cale să ne atace pe noi personal, vinovați sau nevinovați, cu cuvînt sau fără cuvînt, crezînd pe semne, că în dosul personalităților va pute ascunde par-tea politică a afacerii și răspunderea ce cade asupra dlui Sturdza, pentru opera rea și ne-patriotică în serviciul căreia a pus toate puterile ce-i stau la îndemînă, ca prim-ministru al Terii-Românești.

Gazeta nu se sîșiește a aduce pe tapet chiar chestiuni familiare, povrîniș pe care demnitatea noastră de oameni ne oprește de a o urma.

Gazeta a pierdut astfel dreptul de discuție.

De altmîntrelea o asemenea discuție nici n'ar folosi la nimic.

Căci, în definitiv, ce facem noi?

Apărîm programul național, pe care nici nu avem competența de a-l modifica, nici dreptul de a-l părăsi.

Și ce face dl Sturdza, atât direct, cât și prin oamenii d-sale devotați?

Atacă acel program și caută să submineze organizația noastră de partid.

Facem bine noi? Face bine dl Sturdza?

E altă chestiune. Publicul se aprecieze, — și publicul cel de bună-credință și desinteresat nu pe noi ne-a desaprobat cel puțin până acum.

Rolul *Gazetei*, dacă voește numai decît să aibă unul în această afacere, este să apere actele politice ale dlui Sturdza și amicilor sei, și să dumească lumea și să ne dumească și pe noi asupra motivelor, care justifică acele acte, ear' nu să ne atace pe noi și familiile noastre.

Procedînd astfel cum procedează *Gazeta* nici nu-și atinge scopul, de oare-ce cei cari vor avé paciență să o cetească își vor zice la urma urmelor: „Bine, bine! toate bune și frumoase! Cei dela *Tribuna* sînt așa și pe dincoace; dar' totuși cum rămîne cu discursul dlui Sturdza dela Iași, cu manifestul lui Brote către conventiculștii din Brașov, cu circulara secretă adresată secțiunilor Ligei ca să-și suspende activitatea, cu greva dela Sibiu, cu votul de blam al congresului Ligei, cu tîrîrea acestei instituțiuni înaintea judecătorelui de pace, cu îndulcirea millenară și legea electorală „eur-penească” a lui Slavici etc.?”

Prea naivă își închipuiește *Gazeta* lumea care se ocupă cu afacerile politice, pentru-ca se creadă că cu niște suburbianisme de rău gust, cu niște atacuri personale îndreptate în contra noastră și cu niște necuviințe, de care nici persoanele neamestecate în lucruri, nu sînt cîntățate, a dat răspuns la toate aceste chestiuni și la legitime nedumeriri.

Dacă *Gazeta* ar avé o mai bună opinie despre cetitorii sei, ar căuta mai bine să lămurească aceste lucruri politice, mai cu seamă că asupra patronilor lor ei planează vina cea mai mare ce s'a putut pune-odată formula contra unor oameni politici și a unui patrioți: vina de a fi desbinat un partid național puternic și strîns unit, de a fi răspîndit descurajarea și înecurajarea în rîndurile sale, de a fi încurajat deservirul de care aproapă zilnic și cu durere trebuie se luăm act, într'un cuvînt de a fi împușinat într'un chip considerabil puterile de rezistență ale unui popor martir, tocmai în momentul cînd el își strînsese rîndurile și lupta cu entuziasm și mai cu încredere, pentru dobîndirea drepturilor sale.

Gazeta nu-i place *Tribuna*, pe care altă-dată o considera de „organ serios”.

Se poate! De altmîntrelea nici nouă nu ne place *Gazeta* și, spre deosebire de ea, nici-odată n'am considerat-o de „organ serios”, ear' astăzi cînd în coloanele sale, necuviința

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Mișcarea literară la noi.

— Raportul „Asociațiunii”. —

Din raportul voluminos al „Asociațiunii” pentru adunarea generală din estian, extragem acum raportul, compus de prim-secretarul ei, asupra mișcării literare dela ultima adunare a „Asociațiunii” până la 1 Iulie 1896.

La adunarea generală ținută în anul trecut în opidul Blaj s'a prezentat propunerea, ca secretarul I. să facă în fiecare an pentru adunarea generală un raport detaliat despre literatura română produsă pe teritoriul Ungariei, în care raport „Asociațiunea” să se pronunțe definitiv și asupra chestiei: care a fost în anul, asupra căruia raportează, cea mai bună operă tipărită românească și acestei opere să i-se confere un premiu de cel puțin 300 fl.

Adunarea generală, ocupată atunci în mod extraordinar cu noul proiect de statute, nu a putut intra în dezbaterile acestei propuneri, ci a predat-o comitetului central „spre posibilă considerare”.

Comitetul central după studiarea temei-nică a chestiunii a enunțat în ședința sa din 2 Ianuarie a. c., că realizarea propunerii, astfel cum a fost formulată la Blaj, nu o află folositoare, pentru-că de o parte adunarea generală nu are însușirile unei corporațiuni literare, care — abstrăgînd de la scurtîmna timpului, de care dispune, — ar pute intra într-o apreciere critică și detaliată a operelor

apărute în decursul unui întreg an, ear' de altă parte premiarea prevăzută în propunere pe lângă multe alte inconveniențe nu ar atinge scopul dorit, pentru-că nu ar contribui la sporirea producțiunii noue literare.

Comitetul central a decis deci, ca premiile Asociațiunii, — cari până atunci, până cînd nu se va pute organiza în sensul noului proiect de statute și ca corporațiune literară, trebuie să se restrîngă mai ales la spriginirea literaturii, — să se confere și în viitor pe baza de recensiuni critice, lucrate de bărbai de specialitate.

De altă parte însă comitetul central a recunoscut necesitatea, ca Asociațiunea și în actuala ei organizațiune de corporațiune mai mult culturală, să urmărească cu mai mare atențiune literatura noastră națională, care este un factor principal al înaintării poporului român.

Din acest motiv a decis, ca secretarul I. să facă în fiecare an un raport general despre întreaga producțiune literară de pe teritoriul Ungariei, care raport — fără a intra într-o apărare critică a operelor singuratici — să arete în liniamente generale direcțiunea mișcării noastre literare, să cerceteze dacă această direcțiune corespunde trebuințelor noastre reale și să designeze atât terenul, unde producțiunea literară este avisată la sprigin, precum și mijloacele, prin cari Asociațiunea ar pute contribui la înaintarea ei.

A fost de lipsă a permite aceste informațiuni, pentru a pune în vedere punctul de plecare al acestei părți a raportului general.

De un șir de ani, destul de considerabil, producțiunea literară română atât la noi, cât și în celelalte țeri locuite de Români, este caracterizată prin o secetă simțitoare. Opere de o importanță mai generală, de o valoare mai mare, lipsesc aproape cu totul în bibliografia română din anii din urmă și chiar și scrierile premiate în timpul mai nou de corporațiunile noastre literare numai arare-ori se ridică la un nivel mai înalt.

Puterile națiunii par a fi angajate în luptele zilei și literații și-au părăsit condeiul, ori l-au pus în serviciul altor porniri străine de chemarea lor, încât astăzi literatura română — după-cum vom mai arăta — o fac mai mult librării, decît autori nostri.

Dela ultima adunare generală această regretabilă situațiune nu s'a schimbat și în special produsele literare din patrie — cu puținele excepțiuni ce vom aminti — nici după număr, nici după valoarea lor internă nu arată un avînt deosebit, care ar asigura în special Românilor de sub coroana sfîntului Stefan, o pozițiune excepțională și mai favorabilă față cu producțiunea literară din celelalte țeri locuite de Români.

În anul expirat producțiunea noastră literară, toată la oală, se reduce la circa 50 publicațiuni, între cari literatura didactică, atât după numărul, cât și după extensiunea și valoarea internă a scrierilor, face partea cea mai de frunte.

În special au apărut în anul expirat numeroase manuale menite a promova studiul limbii române (o gramatică de Petran și alta de Darius, cărți de cetire de Oniț, Pletos și

Gheție și de mai mulți autori din Brașov, un manual de stilistică de Negruțiu etc.), o edițiune nouă a gramaticii germane de Barciannu, o gramatică maghiară de Goldiș și Koós și un dicționar român-maghiar de Gheție. În fine mai amintim un manual istoric de Goldiș, o aritmetică de Lurtz și un voluminos manual de merceologie de Vlaicu.

Recensiunile, publicate de specialiști asupra acestor opere, remarcăază mai multe manuale de valoare deosebită și astfel corpur didactic al școlălor noastre medii, mai ales cel din Brașov, a dezvoltat în timpul din urmă pe terenul literaturii noastre, o activitate spor-nică și intensivă, care cu atât mai virtos merită toată recunoștița, pentru-că în urma stărilor noastre speciale, noi nu putem profita de produsele literaturii didactice din România, ci avem înomins lipsă de manuale școlare proprii, aprobate de autoritățile noastre competente. Astfel producțiunea literară pe acest teren corespunde unei necesități reale.

Acest ram al literaturii, — favorizat de altmîntrelea de împregiurarea, că autorii de cărți didactice bune găsesc fără greutate editori și astfel sînt dispensați de grijile materiale împreunate cu editarea de cărți românești, — este unicul, în care putem înregistra o activitate multumitoare.

Literatura economică după numărul publicațiunilor ocupă locul al doilea între produsele literare ale anului expirat și s'a sporit cu o lucrare mai mare despre Asociațiunile de sistemul Raiffeisen, lucrată de Dr. Aurel Brote și cu un șir întreg de broșuri mai mici despre diferite chestiuni de interes

comercial-financiar. Pe acest teren este de remarcă o anumită unilateralitate, care neglijă aproape cu totul chestiunile de agricultură, cari pentru poporul nostru — în preponderanță agricultor — sînt de cea mai mare însemnătate.

S'au făcut, ce e drept, în timpul din urmă și pe acest teren — în special prin publicațiunile reuniunii de agricultură din Sibiu — modeste, dar' laudabile încercări și par-tea economică a celor 3 foi populare din țeară încă aduce servicii valoroase pentru instruirea poporului în cele-ce ating agromonia.

Toate aceste însă nici pe departe nu ne pot mulțumi față cu importanța agriculturii pentru bunăstarea și progresul poporului nostru, care ne impune mari datorințe și cere din partea noastră o activitate perseverantă și intensivă pe acest teren.

Salutăm deci cu bucurie aparițiunea unui studiu agronomic, vast și sistematic, care a fost anunțat numai în zilele din urmă și care, avînd de autor pe un bun cunoscător al stărilor agricole din toate regiunile locuite de Români, va umple o lacună mare în literatura noastră și va pute aduce servicii prețioase pentru înaintarea economică a poporului nostru.

Importanța obiectului pretinde, ca Asociațiunea să spriginească cu totadinsul asemenea scrieri și, pînă-cînd vom avé o literatură completă de acest ram, să suplinească lacunele ei prin inițierea și lăptarea de mici și ieftine broșuri instructive despre diferitele chestiuni de agromonia.

și dă mâna cu reaua-credință, cu atât mai puțin s'ateme ispițiti să o considerăm de atare. *Tribuna* era „organ serios”... știm noi când: când reproducerea discursurilor lui Sturdza, prezentându-l ca pe un mare apostol al românilor; când găsia, că până și discursul dela Iași e favorabil nouă; când ataca cu violență pe conservatorii din România, în contra stipulațiilor formale ale comitetului național; când combătea cu înverșunare legea maximului; când vestea cu patos legea minelor; când se ocupa *per longum et latum* de afacerea Brening-Rossu Robescu dela Galați; — în sfârșit când scria ca ori-ce foste liberală din București sau din Dorohoiu, ca *Gazeta* de pildă, sau ca *Liberalul* Galațean.

Atăzi lucrurile s'au schimbat, într'adevăr. *Tribuna* apără programul național, pe care poporul român din Transilvania și Ungaria 'i-l-a dat, la conferințele sale; ea duce mai departe lupta contra regalului unguresc, înaintea căruia „bravii patrioți” ai *Gazetei* au depus armele; ea nu se mai amestecă în afacerile militante și cu caracter pur intern al României; ea nici n'a apărut nici n'a combătut legea pescăriei de pildă; ea nu mai cade în extas înaintea fiecărei vorbe a lui Sturdza; ea n'a gisit mică cu cale să apere pe Malaxa, succesorul liberal al lui Brening din Galați; ea s'a mărginit a releva din toată politica României câteva acte cu un caracter mai general, care ne interesau și pe noi în mod direct sau indirect, cum a fost de exemplu chestiunea macedonească, chestiunea Ligei culturale, sau chestiunea caterisirii Metropolitului Ghenadie, — și a avut chiar curajul de a nu fi de acord cu guvernul lui Sturdza în aceste chestiuni; — într'un cuvânt ea a rămas înainte de toate „organul partidului național din Transilvania și Ungaria”.

O recunoaștem, *Gazeta* are într'adevăr cuvinte să nu iubească *Tribuna* și să găsească că nu mai e „organ serios” de altă dată. Dar ce să-i facem! Testimoniul de „seriozitate” ce ni-l-ar da *Gazeta* nu ne tentază să părăsim linia noastră de purtare.

Ori-cum fie, că ne iubește ori nu, *Gazeta* ar pute să fie mai cuvințioasă și mai bine-crescută. Ea ar pute să treacă sub titlul modestelor noastre persoane și să nu ne arde din fața ochilor sale grosolane și să ne privească cel puțin familiile de necuvintele sale vulgare.

Pe terenul acesta n'o putem duce în urmă. Discuția cu *Gazeta* e închisă din partea noastră, până-când foaia liberală din Sibiu se va obicinui a discuta politicește afacerile politice.

A sosit momentul.

Așa ni-se anunță din Șiești, că a sosit momentul... O spune preotul Dr. Lucaci, secretarul comitetului național, „părintele poporului român”, cum se numește el însuși în „Gazeta” din București. Și știți ce moment a sosit?

A sosit momentul, ca Dr. Lucaci să intre — în acțiune!

Ce acțiune e aceasta, pentru care acum a sosit momentul, unde țintește ea, cu cine și contra cui? Pentru-ce până acum „secretarul comitetului național” a stat în rezervă?

Eată întrebări, cari se impun, și cari revărsă lumină asupra situației noastre interne.

Partea comercială financiară a literaturii noastre economice în proporție e destul de bine îngrădită și are un eficace protector în băncile noastre. Și de astă-dată putem anunța aparițiunea apropiată a unei noue și folositoare scrieri de această natură, care se tipărește cu spesele uneia dintre băncile noastre mai de frunte și este chemată a populariza științele comerciale și a lăți cunoștințele necesare în afaceri de bancă.

Asemenea ne putem lipsi deocamdată de jertfe mai mari pentru publicații referitoare la chestiuni industriale, de oare-ce astăzi ne lipsește încă o industrie națională și prin mijloace literare numai cu greu vom pute grăbi crearea ei, până-când nu se va face un început serios pe calea asocierii și prin școli de specialitate.

Literatura bisericească, după numărul publicațiilor de acest ram, ocupă locul al treilea în producțiunea noastră literară din anul trecut. Credem însă că ne putem dispensa de o aplecare mai detaliată a acestor publicații, de oare-ce literatura bisericească și are factorii săi chemați de o ocrotă și conduse și astfel nu e avisată la spriginul Asociației. Și de altminteale scrierile bisericești ale anului trecut se reduc la protocolul ultimului congres al bisericii gr-or. și la câteva manuale, rețipări de predici și cărți de rugăciuni, și astfel nu conțin opere mai mari și de importanță generală.

Trecem acum la literatura istorică.

Mai demult ne plâgeam, că precum toți Bănățenii sunt prea mari filologi, astfel toți

E aproape un an de când părintele Dr. Lucaci, „părintele poporului românesc”, a eșit din temnița Seghedinului, și în acest interval de timp părintele a stat în „rezervă” față de fiii săi. După eșirea sa din temniță a mers pe la ministri, a stat în Pesta la băi, s'a dus apoi la Roma, și numai într'un târziu a venit pe acasă, după-ce s'e prezentase mai întâi în București, unde 'i-s'a făcut o mare primire. În programul festivităților era luat și un banchet, unde părintele avea să țină o cuvântare, în care să se rostască, să 'i spună cuvântul, ca un părinte liberat din temniță către fiii săi, cari îl așteptau cu dor.

Întempleră a vrut de părintele a fost lovit de o crudă boală, și n'a putut lua parte la banchet. Astfel a lipsit și cuvântarea și fiii au rămas lipsiți de declarațiunile celui ce-l' așteptau. Scurt după aceea s'a reînălțat părintele și s'a reîntors, *post tot discrimina rerum*, acolo, unde ar fi trebuit să alerge cu dor mai întâi: la comitetul, al cărui secretar este.

La Sibiu, unde este centrul acestui comitet într'aceea se făcuseră disordini. Cei mai mici, se făcuseră cei mari, și „Ruși-Șirieni” amenințau cu depunere pe presidentul comitetului, ba se înstăpânau de o avere, care nu era a lor și dispuneau asupra unor lucruri, la cari nu ei aveau dreptul de dispunere.

În situația aceasta credeți, că „părintele poporului român” s'a pus pe partea reprezentanților legitimi ai acestui popor? — credeți că „secretarul” s'a pus alături cu presidentul comitetului? — credeți că preotul s'a pus pe partea oamenilor de ordine, în consultați, batjocoriți de niște resfățați obraznici?

Sunteți de bună credință, dacă credeți, dar nu vă înșelați.

După vederile „părintelui” resfățați obraznici, cari au călcat disciplina, au făcut anarhia și scandalul, trebuiau resfățați în locurile lor, ear' presidentul, — lui 'i-se propune „vot de încredere”...

Și cum asta nu s'a primit, căci nu se putea primi, absurd fiind, — haid, îndată părintele 'i-a eșit din rezervă și din cumpăt și a lansat îndată „protestul” prin care cu subscrierea numelui său arunca în fața aceluiași president, căruia ti propusese ca ieri „vot de încredere”, ti arunca grațiosități ca: „abus de putere”, „abus detestabil”, „fățise violente”, „flagrantă (o vorbă favorită a părintelui) și revoltătoare falsificare”.

Și se nu uităm, că acest act al „secretarului comitetului național” se sfârșia și el cu tipica frază: „Dumnezeu cu noi și cu sfânta noastră cauză”.

După-ce a explodat și această bombă, lăsând numai fum și uriciune în urma ei, părintele earăși s'a pus în rezervă; „secretarul comitetului”, eară s'a pus în retragere.

Manifestul mult așteptat și mult întârziat tot din pricina secretarului, s'a compus în fine și a apărut acoperit de subscrierile alor 7 membri din comitet, cari acum parte au stat deja, parte vor trebui să stea în arest, pentru-că au cutezat a se declara pentru susținerea și mai departe a programului național.

Ardelenii sânt prea mari istoriografi. În timpul mai nou însă predilecțiunea noastră pentru studii istorice se pare-că a secat cu totul, căci dela scrierile lui George Barițiu producțiunea literară pe terenul istoriei și al ramurilor înrudite a încetat la noi aproape cu totul și până-când popoarele conlocuitoare desvoaltă o activitate deosebită pe acest teren și atât prin scrieri de sine stătătoare, cât și mai ales prin numeroase și valoroase studii publicate în presa lor periodică, manifestează o atențiune deosebită pentru istoria lor națională și bazele situației lor actuale, până atunci noi Români, poate cei mai interesați în cauză, se pare-că am devenit nepăsători față cu aceste chestiuni atât de importante.

Este prea puțin și nu ne poate face unora ceea-ce am lucrat și lucrăm pe acest teren. Studii etnografice și arheologice numai străinii mai fac în patria noastră străveche, și tute străinii numai rar amicii nostri; monumentele falnice ale trecutului nostru, ba chiar și admirabilele produse ale industriei noastre naționale, portul nostru și iocana vetrii românești, numai fa musee și colecțiuni străine le găsim și numai Academiei din București este de a se mulțumi, că nu avem să căutăm tot în mâini străine și izvoarele istoriei noastre naționale.

Acste stări reclamă o acțiune serioasă de sanare și vor ave să fie pentru viitor problema specială a activității Asociației, care este cel mai chemat factor pentru a pune bazele unui muzeu național al Românilor ciscarpătini.

Secretarul însă n'a subscris acest act al comitetului grațiat; părintele poporului român n'a iscălit acest manifest destinat poporului român.

Dinsul a rămas în „rezervă”. A venit broșura novelistică a lui Slavici prin care se constata scisiunea, și Dr. Lucaci era numărat alături cu amicii lui Slavici, cari oferiau totul în schimbul unei „legi electorale europenești”. Părintele continuă a tăce în rezervă.

Vin desvélirile întregii intrigi, desvéliri făcute de cel mai sincer și mai independent caracter, de Aurel C. Popovici, și părintele tace în rezervă. Numai după multe apeluri și provocări ese părintele din rezervă pentru-ca să ne spună, că ceea-ce a făcut Brote e o „idee politică”, pe care atunci o condamnă, așa cu gura jumătate, pe care însă astăzi nu o mai condamnă, căci „are dovezi că nu e așa”.

Acela care a isbucnit așa de violent contra presidentului său, care a împărțit cu el temnița și suferințele ei, același om, același preot, n'a avut nici o vorbă aspră pentru Brote, care deși „vicepresident al comitetului”, a părăsit câmpul de luptă al acestuia, s'a refugiat în „țeară”, călcându-și cuvântul dat în fruntea căruia s'a pus.

Explicați-vă această deosebire, dacă puteți...

După aceea părintele reîntre ear' în tăcere și în rezervă.

Acesta durează până-ce terenul „si-lușău” schimbate se pregătește... Mangra merge la București, de caterisează pe primatele, apoi vine *re bene gesta* și pornește prin lume și țeară, la venat după subscrieri și acții la „*Vechia Tribuna*”. El voiagează prin Brașov, Blaj, Orăștie, Beiuș și giur, merge la Bistrița, unde câștigă 3 acțiuni, și ajunge la Șiești.

Terenul se pregătea de mult și dacă a fost o nenorocire corespondența lui Dredeanu pentru noi, ea a fost o nenorocire pentru părintele atacat, căci 'i-a dat ocaziune a face pe indignatul, 'i-a dat privilegiul dorit, de a se rupe cu totul și pe față, de centrul, pe care de fapt de mult 'i-a părăsit, 'i-a subministrat o ocaziune specioasă pentru a-și face trecerea acolo, unde de mult 'i-a fost și inima și sufletul.

Aceasta e acțiunea, în care intră părintele dela Șiești. Ar pute să ne mulțumească, că vrând-nevrând 'i-am dat ocaziune de a-și face convertirea.

Cât pentru însăși acțiunea plănuită sântem pregătiți. Cu înjurături nu ne va teroriza. Am mai văzut noi oameni cu gură mare și nespălata. Ei însăși s'au înecat în glodul, de care atâta s'au folosit.

Noi stăm în fața poporului și a lumii, tari în conștiința noastră curată, cumpătați și cinstiți. Noi n'am făcut intrigi, noi am combătut pe intriganți, și fi vom combate, ori-cine ar fi ei, și ori-unde s'ar găsi, fără nici o cruțare, ori considerare.

Noi mai presus de toate ținem la cinst! Putem fi induși în eroare, dar

Avem dar' datorințe mari în această direcție și în vederea lor nu ne poate mulțumi producțiunea literară a anului expirat, care numai incidental a atins istoria și se reduce în acest ram la câteva articole de ziare (cum sânt: schițele lui Vas. Moldovan din 1848/9, și o disertațiune a lui G. Bogdan-Duică despre călugărul Visarion), la traduceri din autori străini (istoria lui Trsian, tradusă de P. Broștean), la o modestă broșură despre istoria școalelor din Bănat și la câteva capitole din alte mici scrieri (cum sânt: o carte turistică despre munții Făgărașului și două monografii comunale, apărute la inițiativa fetei și laudabilă a câtorva tineri sibieni).

Ne despărțim de această expunere puțin înveselitoare sub un prognostic mai favorabil pentru viitor, amintind cu recunoștință și mulțumită, că sesiunea generală din est-an a Academiei-Române a destinat un premiu mare pentru o lucrare din istoria noastră specială, înregistrând mai departe valoroasele disertațiuni istorice, publicate în programele școalelor noastre medii din Brașov și Beiuș și anunțând în fine, că continuarea valoroasei scrieri „Țeara noastră” de Silvestru Moldovan este deja lucrată și se va publica, îndată-ce prin trecerea părții deja apărute se vor pute procura mijloacele edițiunii noue.

(A urma)

la lucruri și proceduri necinstite nime nu ne poate ave.

Poate cineva să abuzeze de bună credința noastră, dar în comploturi nime nu ne va găsi.

Conștiința aceasta ne dă tăria și liniștea, de care dispunem, și încrederea ce o avem în dreptatea cauzei ce o reprezentăm și servim.

Valurile de furie, necuviințe și insulte ce se revărsă acum, nu ne ating nici nu ne cînturbă în lucrarea noastră cinstită.

E e val, ca valul trece.

Serbările dela Rodna.

(Urmare și fine.)

Florian Porcius. — Predarea adresei — Banchetul festiv. — Căderea scrisorilor și deșeurilor de felicitare. — Concertul. — Ba'ul. — Excursiunea.

După închiderea adunării generale a urnat momentul cel mai mare al întregii serbări și anume felicitarea jubilarului și predarea unei adrese.

O deputație de 15 persoane a invitat pe jubilarul în grădina bisericii, unde la sosire a fost primit cu strigăte însuflețite de „se trăească”, cari păreau a nu se mai sfârși.

Jubilarul sta în fața noastră. Înalt și impunător ca un brad de munte, bătrân la ani, dar ținând la suflet, cu barbă albă venerabilă — în inimă cu caldă iubire de neam și patrie. Giur împiegur de el stăteau sute de oameni, bărbați, doamne, domnișoare și domni.

Alături de avocatul stătea țeranul dela plug — toți egali, toți frați în fața marelui moment.

Cu voce mișcată încep rev. domn vicar Dr. Ioan Pop vorbirea de felicitare, o vorbire caldă, din a cărei fiecare cuvânt transpirau iubirea și sentimentele de adâncă mulțumită a tuturor celor de față, a tuturor cari absenți cu trupul, cu inima însă erau alături cu noi.

Apoi domnul Dr. Ciuta a cetit adresa provăzută cu mii de subscrieri, o adresă înălțătoare, legată frumos în piele albastră, în cele patru cornuri cu plantele descoperite de jubilarul, lucrate toate în mod artistic în aur și argint, ear' în mijloc cu un monogram frumos tot din aur și argint.

Momentul predării adresei a fost eternizat prin domnul fotograf Roșu, care a voit să păstreze cel mai mare moment al serbărilor pentru timpii viitori.

„Domnilor” — a răspuns apoi jubilarul cu voce tremurândă — „Onoarea și obligațiunea, ce 'mi-se fac de prea onorat d-voastră m'a impresionat în așa măsură, încât nu pot afla cuvinte prin cari să 'mi exprim recunoștința și gratitudinea în mod corespunzător și după-cum aș dori din inimă. Vă rog deci respectuos, să binevoiți a primi cea mai adâncă mulțumită din partea mea, pofind totodată, ca atotputernicul să vă dăruie și prea onorat d-voastre viecea îndelungată până la cele mai adânci bătrânețe în deplină sănătate, fericire și îndestulare. Adresa, pe care ați binevoit a 'mi-o dedica o primesc cu cea mai mare bucurie, plăcere și satisfacțiune, o primesc ca un gaj al sentimentelor de iubire și de afecțiune din partea prea onorat d-voastre și a poporului din acest ținut, și o voi păstra ca un odor scump până la finalul vieții mele, lăsându-o de moștenire urmașilor mei ca o relicie spre aducerea aminte de grațiositatea, cu care m'a onorat în ziua de azi.

Recomandându-mă bunăvoinței și iubirii prea onorat d-voastre, vă mulțumesc încă o dată din toată inima și din tot sufletul”. Aplauze și strigări nesfârșite de „se trăească”.

Întreg publicul de față 'i-a petrecut apoi până la locuință, unde 'i-s'a servit un splendid dejun, după care apoi toți s'au depărtat, spre a se întruni apoi la 2 ore în sala școlii, spre a lua parte la banchetul dat în onoarea jubilarului. Sala frumos decorată cu brad verde era plină, încât publicul abia mai încăpea. Impresie foarte bună a făcut pârtele din fund, unde afina sub un frumos arc în mijlocul căruia erau scrise — cu brad — literele F. P. (Florian Porcius) portretul jubilarului, ear' în stânga și dreapta portretului tot cu brad scris anul nașterii 1816 și anul jubileului 1896.

La banchet au luat parte peste 120 persoane, între cari o frumoasă cunună de dame și damicele. Seria toastelor a deschis-o însuși jubilarul, care a tostat pentru Maieștea și Casa domitoare. Apoi au urmat toastele celorlalți domni. A tostat rev. domn Dr. Ioan Pop pentru jubilarul. — Dr. Ciuta pentru jubilarul în numele fondurilor grănițrești. — Părintele Domide pentru jubilarul în numele comunei natale Rodna. — Părintele Zagya, paroch rom.-cat. în limba maghiară pentru jubilarul. — Dr. Tripion pentru jubilarul și ilustra lui familie. — Dionisie Login pentru „Asociațiunea transilvană” și rev. domn vicar, ca director al despărțământului. — Kerekes pentru preo-

țimea tractuală, vicarul și părintele Domide. — P. Grapini pentru dame. — Părintele Candale pentru comitetul arangiator, și în fine părintele Gerasim Domide toastează pentru oaspeți, mulțumindu-le pentru zelul, cu care au alergat la aceste serbări și în fine dă cetire scrisorilor și deșeurilor de felicitare. Au sosit scrisori și deșeur din București: Ioan Kainder, m. al Acad. A. Naum. Gener. Falcoian. Academia-Română. Bian. Dr. Felix. Chițu. Oct. Pop. Coșbuc. Catul Anton. Famil. Meseder. Cosmulei. Aurel Procopian. Vlădescu. P. S. Aurelian. Borgo Prund: Ilarion Bosga. Teodor Vrâjmaș. Bistrița: Stefan Gajgăz. Căpitani Mihail și Mărginean. Blaj: Onișor. N. Popescu. Brașov: Onișor. Dr. Branisce. Dr. A. Murășianu. Dr. V. Șotropa. Cernăuți: Dr. Zoloznnecki. S. Zolozncka. Metrop. Arcadie. Eus. Popovici, prof. Covasna: P. Petrescu. Cămpulung: Famil. Prodanciu. Dionis. Constantinovici. Elis. și Victor Cocoran. Beiuș: Episcop. Pavel, Dambra. Cluj: Dr. Chețian. Făgăreș: Dr. Pop. Gurariului. Zacharia Bui. Giurgiu: Dr. Droc-Bărcian. Năsăud: Majorul Luchi. Vas. Pop, jude de tablă. Gvr. Scridon. Băriați, Tofan, Gri-vase, Dragomir, Fam. Goldschmidt. Bedő. Oradea-mare: Dr. At. Marienescu, jude de tablă și m. Academiei-Române. Reghin: Protopop. Șagău. Dr. A. Monda. Rima-Szombat: Simeon Popelea. Bărlad (România): Onișor Gavilă. Sibiu: Pop, med. de reg. Dr. Dăianu, prof. Precup. Săliște: Dr. Maier, protop. Șomcuta-mare: Sărbu, preot. Sig. N. Pop, preot. Lacuș-arat: Stefanescu.

Alud: Oso, vicecomite. Deva: Famil. Oso. Săngeorgiu-rom.: V. Pop, preot. Lazar Koniz. Iași: Dr. Sever Murășianu, profesor. Vatra-Dornii: Mag. ph. Is. Prokopovici. Suceava: Cercavski, preot. Frankfurt: Iuliu Moisil, prof. Verșet: Dr. Pop. Dr. Andreiu. Dr. Oltean. Văleni: Dr. Tit Pop.

La orele 5 1/2 banchetul festiv s'a finit și toți s'au depărtat mulțumiți și încântați.

Nu știu, dacă încântarea oaspeților a fost mai mare decât a comitetului arangiator, căci nu poate exista bucurie mai mare, ca aceea când vezi, că munca ta nu a fost înzădar — și ignorată.

La 8 ore au început a se aduna oaspeții în sala de banchet, străformată în sală de concert, dat de corul Reuniunii române de cântări din Bistrița, sub conducerea pres. Dr. Liou și a dnei Krausz.

La 1 1/2 ore seara s'a început concertul, la care a asistat lume multă. În fuga condeiului însemn următoarele familii, dorni și doamne: Doamne: Măruș, Josip, Domide, Ileni, Marte, Karásonyi, Daieburd, Dărăban, Pop, Murășianu, Partene din Rodna-veche; Zoloziecki din Cernăuți; Balint, Pop din București; Iovascu din Iași; Avram din Marez; Pop, Jilpan, Macaveiu, Născuț, Pop din Năsăud; Stoica din Bran; Gal din Secuieu; Slăvoacă, Bal, Măliu, Bota din Ilva-mare; Bal-buc din Măgura; Buzilă din St.-Iosif; Georgiță din Ilva-mică; Marcu din Săngeorgiu, Gaci, Roșu din Bistrița; Dumbrava din Salva; Gyenyie din Vișeu-de-sus; Murășianu din Telciu, etc. etc. Domnișoare: Porcius, Măruș, surorile Karásonyi, Schreiber, Murășianu, C. Pop, Elena Domide din Rodna-veche; Alexandrina Scepoul din Reghin; Petri, surorile Filipan, Pop, Anca, Născuț, Ionas din Năsăud; Gal din Secuieu; Grapini din Rodna-nouă; Neubauer din Ilva-mare; Georgiță din Ilva-mică; Budurlian, Sohora din Săngeorgiu; Terente, Chita din Romuli; Gyenyie din Vișeu-de-sus; Hoya din Marez etc.

Programul concertului a fost următorul:

1. „Imu occasional”.
2. „Hai în horă”, cor mixt, de G. Dima.
3. „Puișorul”, cor mixt, de I. Costescu.
4. „Trecui valea”, cor mixt, de I. Murășianu.
5. „Ce faci Ioana”, cor mixt, de G. Dima.
6. „M'aș mărita”, cor mixt, de G. Popovici.

Toate punctele programului au fost primite cu lungi aplauze, cu deosebire punctul ultim, care la cererea generală a fost bisat.

La 10 ore s'a început balul tot în o sală a școlii arangiată anume spre acest scop, cât se poate de frumos. Frontal salei era acoperit cu trei covore frumoase, (șesături românești din Rodna, de-asupra covorelor afina încadrat cu brad verde portretul jubilarului, și de-asupra portretului o frumoasă cunună de brad în mijloc cu inițialele numelui F. P. și 16 August și în stânga și dreapta încadrate în câte o cunună de brad anii 1816 și 1896. Giur împiegur în sală se aflau covore și oglinzi, toate încadrate cu verde, de-asupra întregii sale afinau 5 ghirlande mari și în lumina galbină a lămpilor, care cădea în giur, totul fți părea așa de romantic și poetic.

Sala, de altminteale destul de spațioasă, s'a arătat prea mică pentru lumea adunată. — Cuadrilele și Romanele au fost jucate tot de câte două coloane.

Până în zori de zi a durat balul foarte animat, când apoi toți oaspeții s-au depărțat mulțumiți și ducând cu sine suvenirii dulci și frumoase.

Din cauza timpului nefavorabil excursiunea proiectată nu s-a putut face, spre cea mai mare durere a tuturor celor de față, cari toți ar fi dorit să cerceteze locurile frumoase din giur.

Așa s-au finit sărbătorile dela Rodna — cu un succes neașteptat de mare atât material, cât și moral — un lucru rar azi între Români, cari ori-și-unde se duc azi numai cu descepiții se întorc. Raportorul I. I. S.

Mulțumită publică.

În legătură primim și publicăm cu plăcere următoarele:

Din incidentul iubileului meu de 80 ani am primit o mulțime de felicitări dela frații mei români din toate părțile. Neputând mulțumi fiecare în particular, îmi iau voie a-mi exprima pe această cale cea mai adâncă mulțumită și recunoștință tuturor, amicilor cunoscuților și binevoitorilor mei, pentru plăcuta aducere aminte și pentru dragostea frățască, ce mi-au arătat, parte prin depeși telegrafice și parte prin scrisori, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să le dăruiească la toți ani mulți și fericiți.

Florian Porcius.

„Horia“ — confiscat.

Când moarte ai jurat unui popor, nu te îndestulești a-l robi numai politiceste, ci îi tai și toate rădăcinile, din cari izvoresc virtuțile strămoșești: istoria națională, limba și literatura.

Aceasta este astăzi procedura Maghiarilor față de naționalități și în special față de noi Români. Dovadă despre aceasta e cel mai nou act al ministrului unguresc de interne. La propunerea procurorului de stat din Brașov nr. 2975 crim. ministrul prin ordinația nr. 679 a oprit opera literară a dlui Dr. Ghiță Popp, „Horia“, tragedie istorică în 5 acte. Toți solgăbirii, notarii și gendarmii au primit porunca, a confiscat această tragedie și a pedepsit pe acela, la care se va afla.

Am înțeles această dispoziție, dacă „Horia“ ar fi o scriere revoluționară, ce îndeamnă la răstăvire contra ordinii de stat dar nimic din toate acestea. „Horia“ e o operă de artă în înțelesul cel mai strict al cuvântului. Adevărat, că tractează unul din cele mai sângeroase episoade din istoria transilvaniei, dar cum? În mod artistic, în-cât nime nu se poate simți ofensat. Nu cum, ci pentru ce a trebuit Horia să sfârșească așa de tragic, aceasta ne arată autorul în opera sa. Nu Horia, dar ori-ce alt bărbat, Român sau Maghiar, având același caracter și profesând aceleași idei ca Horia, ar fi trebuit să vină în conflict cu secolul sau și prin urmare să sfârșească tragic, ca țărânul român din Alba. Acest caracter al lui Horia și ideile profesate de el se resumă în cuvintele adresate guvernului „Keményi:”

Horia: „Măria Ta, nu știu vorbi ales, Ci eu o spun așa precum o simt: Să fie dreptul împărțit frățeste Și după dreptate toate sarcinile.”

Aceasta e Horia din tragedia dlui Dr. Ghiță Popp. În fata acestor idei moderne ale țărânului din Alba stă, ca o stâncă, întreaga nobilime feudală a secolului trecut cu privilegiile ei. Spiritul, de care e cuprinsă această nobilime, se reînviește în grandioasa scenă a banchetului din actul II.

Kemény: „Ce crezi, părinții nostri au lucrat La zidul privilegiilor noastre Atâtea veacuri, ca noi să-l sfărâmăm De câte-ori din Franța bate-un vânt, Sau un iobăg cu capul vrea să-l spargă. Opul lui Verböczy e mai puternic Decât să-l răstoarne un iobăg, Căci e clădit d'un cap cu înțelepciune.”

Kép: „Au existat și mai mărețe opuri, De cum sunt legile lui Verböczy, Și un secol luminat le-a condamnat Kemény: (ridicând păharul).

În ciuda secolului luminat, Acest păhar memoriei lui Verböczy.

Eată spiritul, de care este animată nobilimea maghiară: ca să birue pe privilegiu, Horia să birue pe dreptul natural, acolo ideea exclusivismului, aici ideea egalității. Aceste două idei antagoniste trebuiau să vină în conflict unele cu altele, ear' din ciocnirea lor s-au rezultate sfârșitul tragic al lui Horia, pentru-că pare a fi un principiu universal, că ori ce idee mare, cu sânge trebuie înscrisă în istoria omenirii. Va se zice, nu decursul revoluțiunii din 1784 cu scenele ei îngrozitoare, ne înfățișează autorul în drama sa, ci momentul psihologic în figura lui Horia caută să-l scoată în relief și de aici să explice acea revoluție și sfârșitul tragic al urzitorului ei.

Dar și celelalte caractere din tragedia dlui Dr. Ghiță Popp, sunt ținute între mar-

1) Kép e reprezentantul ideilor liberale, cari au pregătit marea revoluție franceză și ca atare pledează pentru răsturnarea privilegiilor nobilimii feudale.

ginile artei. Amintim numai un exemplu. În istorie figura lui Nuțu, care a tradat pe Horia, e cât se poate de antipatică. Și ce personagiu măreț a făcut Dr. Gh. Popp din Nuțu! Această creațiune e unică în întreaga noastră literatură dramatică, și unul din acele caractere, pe care Schiller în studiile sale extetice le numește „criminali sublimi” (erhabene Verbrecher), cum e Richard III., cum e Satana în „Paradisul pierdut” al lui Milton etc. Pe când în istorie Nuțu tradează pe Horia pentru câștig material, așadar din motive josnice, în tragedia dlui Popp această trădare alt motiv: dorul de răsunare. Prin aceasta Nuțu e apropiat de simpatia noastră și noi înțelegem pe deplin fapta sa criminală și sântem răpiți de consecuența, cu care el urmărește până la sfârșit planul seu.

Scut, întreaga revoluție din 1784 e prezentată în tragedia dlui Dr. Popp prin prismă artei, e o operă extetică, și nici-decum o scriere revoluționară.

Dar' ce-i pasă procurorului, solgăbirului și gendarmului maghiar de artă și extetică! El e ca taurul, care de câte-ori vede o culoare roșie, fie într'un tablou artistic, fie pe un petec zdărâncos, el nu știe alta, decât să se boncăie furios și punând coada pe spate, se teie în coarne.

Fie!

Actul ridicol al ministrului unguresc, departe de a înspăimânta pe cineva, el din contra e merit a ne atrage din nou atențiunea asupra tragediei dlui Dr. Ghiță Popp și a îndemna pe ori-ce Român a o citi. Căci sunt în această tragedie scene de o frumusețe răpitoare și cuvinte de neperitor adevăr. Nime de exemplu n'a zugrăvit în mod așa de plastic trista soartă a Moților, ca dl Popp când scrie:

Munții nostri aur poartă
Noi cerșim din poartă în poartă.

Dar' sunt în această tragedie și cuvinte cari în împregiurările de față ne ating ca un balsam răcoritor. Amintim scena din actul V. dintre Horia și fiica sa Ileana. La citirea sentenței de moarte a lui Horia, de a fi tras pe roată, ear' trupul lui despicat în patru, Ileana exclamă plină de desperare:

Nu e nici o dreptate pe pământ
Nici D-zeu în ceruri.

La acestea Horia răspunde:

Copila mea, impecată cu soartea,
Cum tatăl tău s'a împăcat cu ea.
Ascult' aici. O mănăstire stă
În codrul des de brazi. O știu și tu.
Spre ea îndreaptă-ți pașii tăi acum,
În poartă bate și de scut te roagă.
În ea afla-vei pace sufletească.
În ea, lin ca izvorul din luncă
Vor curge zilele vieții tale,
Și 'n taina lumii adăncindu-te,
Cu mulțumire vei afla odată,
Că este Dumnezeu!

Da, este D-zeu! și el va răbuna toate. Aceasta ne este și mângăierea noastră astăzi ca și la 1784. Și astfel în ciuda tuturor, procurorilor, solgăbirilor și gendarmilor maghiari, tragedia dlui Ghiță Popp va rămânea veșnic aceea-ce este: o operă de valoare în literatura noastră dramatică.

„m.”

Afacerea Dr. Lucaciu.

Afacerea Lucaciu, ori-cât de multe injurii neestetice a scos la iveală, ni-se pare că e o operetă, pe care n-o mai înțelegem.

Acusatul, în loc să deie măcar o explicare, injură din ce în ce mai grosolan, apoi pune »poporul» ca să-i iscălească niște declarații, pe cari de sigur nici pricepe nu le poate, și toate acestea le publică în — București, și în „Revista Oraștiei”, organ destinat interesele țărânilor.

Încolo el neagă totul, ba neagă mai mult decât trebuie și decât poate, ceea-ce e suspect!

Intr'aceea corespondentul nostru susține toate punctele, afară de unul, și produce acte tipărite și scrise, nu adhoc, ci mai înainte.

Noi încă nu sântem dumeriți, mai așteptăm câțva timp, și apoi vom reamusa totul, și vom spune cuvântul de încheiere. Până atunci eată încă unele faze.

Flori din umbra mănăstirii dela Șeșești.

Părintele Dr. Vasile Lucaciu umple earăși coloanele „Revistei” dela Oraștie. Dnsul publică o scrisoare, cu datul 18 Aug., care începe astfel:

„Nu scriu ordurile aceste, pentru canală desperată dela „Tribuna”.

Pe ei i-am prins în flagrant cu greșosul lor complot, cu conspirațiunea mărgăv spre scandalizarea poporului român, ca să-l demoralizeze, să-l submineze încrederea în virtute și devotament, ca așa să-l facă accesibil pentru miserabilele planuri, ce se fauresc — în

statul iobnicilor, sub egida „cauzei naționale”.

Pentru această canală nu mai rămâne decât bicul, ca să fie alungați din sanctuarul românismului. Și vor fi alungați: pentru-că națiunea are ochi, și va vedea, are urechi și va auzi, are inimă și va simți, are minte și va judeca: are geniul seu, mândru și nebiruit, și-și va spune cuvântul seu de fulger asupra celor-ce au voit să-i lege ochii, să-i astupe urechile, să-i străpungă inima, să-i întunece mintea, și să-i oprească mersul falnic, pe calea sa providențială.”

După aceste floricele părintele continuă în modul obișnuit a se lăuda pe sine însuși. În sfârșit anunță, că-și ese din „rezervă”, ca — cităm —: „să spun națiunii mele, că cauza poporului român din Transilvania și Ungaria a ajuns în mare primejdie, prin neutilizarea josnice „Tribunei”, prin neutilizabila purtare a oamenilor perverși și fără de lege, cari s-au pus crucii în calea mersului triumfal al cauzei naționale”.

Aici — pentru și mai mare efect — scrisoarea se întregume printr'un *deus ex machina*. Vine solgăbirul să ducă pe bravul nostru învătărit Vasile Baban la investigațiune. pentru-că, n'a sărbătorit milleniul în școală.

După expunerea cum a aflat „complotul”, când „adorabila providență” i-a dat în mână telegrama adresată altuia, lui E. Dredeanu, și cum „poporul român din Șeșești” — a trimis lui Dredeanu o scrisoare de înjurii, care Doamne ferește să fie scrisă de însuși părintele Lucaciu, — „părintele” Lucaciu încheie:

„Să avem speranță în Dumnezeu, și încredere în virtutea noastră și în viitorul poporului român. A sosit momentul, ved primedja națiunii: *pășesc în acțiune*.”

Dumnezeu cu noi și cu sfânta noastră cauză!”

Alibi.

Cel mai clasic argument al părintelui Lucaciu, pentru perfecta sa desvinovățire, că pentru punctul prim al acuzei, ar fi fost, dacă ar fi dovedit, că pe timpul sărbătorilor millenare nici n'a fost acasă.

La acest argument a și recurs părintele Lucaciu. În prima sa scrisoare publicată în *Revista Oraștiei*, a zis:

„Cum poate un Român să admită, sau să presupună, că eu așa fi în stare a celebra, sau a *permite în parohia mea, în școala de sub direcțiunea mea celebrarea așu numitului* „milleniu” maghiar? — Eu, „care pe timpul acela chiar când se inaugurau sărbătorile millenare eram în Montpellier”.

Noi am spus odată, că aici p. Lucaciu spune un *neadevăr*, care trebuie remarcat, fiindcă cel-ce recurge în apărarea sa la neadevăruri e cel puțin suspect.

Dacă ar fi adevărat ceea-ce susține Lucaciu mai sus, atunci ar fi destul ca să insiste mai cu *de-adsul* asupra acestei împregiurări, pentru-ca să rămână scutit și de umbra unei suspiciuni. El nu cutează însă să insiste. Aruncă vorba în vânt, dar' o aruncă numai, fără a insista asupra ei. Și asta e foarte suspect.

Noi am dovedit deja și *avem noue dovezi*, că Lucaciu a *fost în 17 Maiu acasă în Șeșești. E absolut fals*, ceea-ce se crede, că din Montpellier s'ar fi dus direct la București.

Minciuna „Revistei”.

„Revista Oraștiei” în numărul seu de azi septemăna susținea, că Lucaciu în 16 Maiu nou ar fi ținut conferență în Montpellier. I-am arătat în nrul 174 al *Tribunei* dela 20 August, că greșește, pentru-că conferența s'a ținut în seara de 4 Maiu n. Spre a-i dovedi aceasta ne-am provocat la raportul telegrafic, ce l-am primit despre conferență. Acest raport, două telegrame, se pot vedea în nrul 91 al *Tribunei*, dela 7 Maiu n. În prima telegramă, dela 4 Maiu, ni-se anunță conferența ca ținând seara, în a doua dela 5 Maiu se spune că a reușit splendid.

În fața acestor dovezi pipăbile, în loc să-și recunoască greșeala, măcar în forma cum și-a recunoscut-o pe cea despre rămânerea lui Sturdza în Pesta, se încăpățânează și devine obraznică, folosind niște termeni împrumutați dela Lucaciu.

Susținem de nou că „Revista” a greșit, dacă n'a mințit, și-i vom dovedi-o cu căldur darul a mână.

Pentru cetitorii „Revistei”.

Eată cum reflectează „R. O.” la desmințirea ce i-am dat-o:

„Pentru cetitorii nostri. „Tribuna”, de Joi spune, că dl Lucaciu a ținut conferența la Montpellier în 4 și nu în 16 Maiu. În numărul 22 al „Revistei” este un raport despre acea conferență. Acolo stă că în 4/16 Maiu. „Tribuna” cu gură foarte nevătălată spune, că asta e o „minciună” a „Revistei”. Noi am primit raportul gata din București și pe el ne-am întemeiat în socoteală. Aceasta

pentru cetitorii nostri o spunem. Înaintea „Tribunei” nu ne scusăm și murdăriilor ei nu răspundem. Oamenii acestia prinși cu atâtea minciuni și cu atâtea răutăți ordinare, se dovedesc zi de zi tot mai puțin vrednici a mai reflecta la vorbele lor. Atât”

Oho, lelică »Ravacă», atâtea nu-i destul! Noi îți avem colecția minciunilor și te prindem de vorbă.

Ai zis, că în nrul 22 ai avut un raport din București. Să-ți vedem raportul. În nrul 22, dela 25 Maiu v. (6 Iunie n.) scrii sub titlul »Dr. Lucaciu la Montpellier» următoarele:

„După primirea strălucită, ce l-s'a făcut, „visitele primite și întoarse de părintele Dr. „Lucaciu, despre care am scris în nrul 20, „Luni în 4/16 Maiu seara, dl Dr. V. „Lucaciu a ținut o conferență asupra chestiunii Românilor din Răsărit.”

Rugăm acum pe ori-care cetitor, să iee amănă un calendar pe 1896, pentru-ca să se convingă, că aci nu poate fi vorba de 4/16, adică 4 st. v. și 16 st. n., ci numai de 4 st. n., pentru-că 4/16 nu a căzut *Luni*, ci Sâmbăta, pe când 4 Maiu st. n. (22 Aprilie v.) într'adevăr a fost într'o *Luni*.

Și de altcum raportul nostru a fost mai sprost de fapt decât al „Revistei”, căci a fost imediat, telegrafic, apărut deja în *Tribuna* dela 7 Maiu n.

Evident dară, că conferența în Montpellier s'a ținut la 4 Maiu n., 13 zile înainte de sărbarea școlară millenară!

Somăm pe părintele Lucaciu să declare când s'a ținut conferența, și dacă n'a fost dînsul în 17 Maiu în Șeșești?

Unde a mers Lucaciu din Montpellier?

„Rev. O.” a susținut, că Lucaciu din Montpellier s'a dus direct la București.

De fapt în nrul seu 22, la care s'a provocat, număr apărut în 6 Iunie n. avea la locul prim al rubricii »Noutăți» următoarea informație:

„Dl Dr. Lucaciu în întoarcerea sa din străinătate, a sosit, pe neașteptate, *Luni* în septemăna asta, la București.”

Acest »Luni în septemăna asta» mai pe europenește înseamnă: *Luni, 1 Iunie n.* Noi constatăm, că Lucaciu nu din străinătate, ci din Șeșești, a mers la București.

Dl E. Dredeanu, a spus-o, că la 11 Maiu l'a văzut trecând cu căleasa spre Șeșești, în 14 și 17 Maiu l'a văzut în biserică, ear' în 18 la examenul școlar. Și ori-ce s'ar zice despre Dredeanu, în o astfel de chestiune poate mărturisă nebănuț. Și de altfel un om foarte de încredere, care cunoaște pe Dredeanu, mărturisește, că departe de a fi cum îl descriu, el e un om tinăr, bine instruit, și cinstit, care n'ar fi în stare să spună o minciună, știind că mințește.

Noi însă la cele de sus mai putem adauge, că în 22 Maiu n., în Vineria Rusaliilor, părintele Lucaciu a fost și în *Seini*, venind dela Șeșești, într'o afacere de pădure a comunei Unguraș, însoțit fiind de primarul și curatorul din Unguraș.

Nu mai după aceea a mers p. Lucaciu la București, și anume pe la Predeal, sosind acolo în 1 Iunie n. Atunci s'a lăsat imediat știrea, că-i ales predicator la catedrala catolică. De ce dar' a susținut, că pe timpul când se inaugurau sărbătorile era în Montpellier? De ce n'a luminat pe »Revista”, care credea și mai crede, că dînsul din Montpellier a mers direct la București?

CRONICĂ

Sibiul, 22 Aug. n. 1896.

Astra la Lugoj. Adunarea din estan a Asociațiunii va fi una din cele mai frumoase. La Lugoj se fac pregătiri mari. Comitetul central pleacă de aici Marți la 25 l. c. cu trenul dela 10 ore 30 minute seara și va sosi la Lugoj Mercuri la orele 4 p. m. Delegații despartemintelor în cea mai mare parte vor călători împreună cu comitetul central.

Maghiarisarea în 1896. Președintele societății de maghiarisare a numelor — societate creată înainte cu câțiva ani în Budapesta — publică în „Bud. Hrl.” rezultatele obținute de „patriotică” societate în prima jumătate a anului c. E tragem din raportul societății următoarele date: În jumătatea primă a anului 1896 și-au maghiarisat numele, cu permisiunea ministrului de interne, 683 indivizi, adică cu 27.30% mai mulți ca în 895. Printre numele celor maghiarisati cetim cu durere și numele următorilor Români perduți: Ciocitan schimbat în Cikosi, Stan în Szécsényi, Mocan în Szabó, Pinteș în Károly și Coerha în Hunyadi. Majoritatea absolută din cei maghiarisati sînt fregă Jidani. După confesiuni și-au maghiarizat numele: 426 isr., 200 rom.-at., 23 gr.-cat., 4 gr. or. 24 aug. și 6 ref.

Călătoria Țarului în suita Țarului și a Țarevnei, vor veni la Viena — după-cum s'a anunțat — următorii: principele Gallțin, ministrul conte Worontow-Dașkow, principele Lobanoff, generalul Richter, mareșalul conte Benkendorff, conte Hendrikoff, generalul Hesse și medicul personal Dr. Hirsch.

Din armată. Cu ocazia iubileului de 50 ani de serviciu al comandantului de corp Br. Reinländer, Maiestatea Sa fi adresă acestuia un autograf preafat foarte grațios. Decorați au fost cu ziua de 18 Aug. n. cu „marea cruce a ordinului Leopold”: generalul de cavalerie și ministrul de războiu de *Krieghammer* și adjutantul seu general conte *Paar*; cu „ordinul coroanei-de-fer cl. I.”: F. Z. M. Br. *Merkel*, șef de secțiune în ministerul de războiu și Arthur *Bolfras*, șeful cancelariei militare și adjutant general. Numiți au fost cu rangul dela 1 Septemvrie 1896 între alții următorii sublocoteneți: Nicolae *Calbasa* și Petru *Dobrian*; aspiranți de oficeri: Alexandru *Vlad*, Ioan *Morariu*, Anton *David*, Ioan *Choches*, Iuliu *Vaida*, Victor *Beran*, Nicolae *Giurgescu*, Gavril *Penciu* și Eugen *Gontean*.

O telegramă împregiuralumii. Cu ocazia expozițiunii electrice din New-York, dl Gaudier, directorul expoziției, a trimis o telegramă cu destinațiunea de a învingura lumea, și cu următorul conținut: „Dumnezeu a creat comorile naturii. Știința întrebunțează puterea electricității spre gloria națiunilor și pacea lumii.” Dl Gaudier ședea la masă, în expoziție, cu Edison. Telegrama s'a expediat la orele 8 și 34 m., a trecut prin Chicago, Los Angeles, San Francisco, de acolo prin Vancouver, Winnipeg, Montreal, Causo, Londra, unde ajunse după 4 minute; apoi prin Lisabona, Gibraltar, Malta, Alexandria, Suez, Bombay, Madras, Singapore, Shanghai, Nangassaki și Tokio, și după 50 de minute a ajuns earăși pe adresa lui Edison, de unde a fost expedită. Telegrama a costat 152 de dolari.

O întreită crimă. În zilele trecute o întreită crimă s'a întâmplat în România. Anume, mulți locuitori cari fuseseră în comuna Ibanești se întorceau în orașul Dorohoiu. Pe drum, luându-se la ceartă pentru niște iarbă, săteanul Dumitru Pompaș a scos cuțitul dela brâu și a junghiat pe Vasile George Popoi; fratele acestuia anume Ioan, vîind să sară în ajutorul lui Vasile, a fost și el junghiat. Un alt locuitor, anume Chiriță I. Brumă, vîind să împedecă pe criminal de a ucide pe cei doi tovarăși, al lui, Dumitru Pompaș s'a repezit și asupra lui și i-a spintecat pînțele. Răniții de moarte au fost duși la spital. Criminalul care fugise, a fost prins și arestat.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”

Sofia, 22 August n. Se mențin svourile, că în curînd Tankov va fi chemat să alcătuiască un nou ministeriu.

Lari s'au întors cu totul pe neașteptate din Viena delegații bulgari ce urmau acolo pertractări încă din luna Ianuarie despre încheierea unei convențiuni comerciale cu Austro-Ungaria. Reîntoarcerea lor produce senzație și se consideră ca simptom al rumperii definitive a pertractărilor.

Belgrad, 22 August n. După o informație autentică sosită aci dela cercurile curții princiere din Țetinie, la începutul lunii Septemvrie va avea loc o nouă logodnă, anume a principesei Anna cu un membru al familiei ducale rusești de Oldenburg.

Belgrad, 22 August n. După cele mai noue dispozițiuni, regele Alexandru și-a amînat visita la Țetinie, până în luna Noemvrie, când va cere mîna principesei Xenia.

Constantinopol, 21 August n. Poarta a comunicat ambasadorilor, că 28 oficeri greci în uniformă cu 3 tunuri, 2000 puști „Chassepot” și 700.000 cartușe s'au îmbarcat pe două locuri ale insulei Creta.

Londra, 21 August n. *Times* scriind un articol foarte rezolut despre afacerea crețensă, încheie astfel: Dacă chestiunea nu se va rezolva repede și cu minte, ar pute în ori-ce moment să intre într'un stadiu acut.

Viena, 22 August n. Între ministerul de externe austro-ungar și cel rusec urmează o preschimbare foarte viuă de vederi privitor la chestiunea crețensă. Astăzi dispozițiunea de aici e mai favorabilă și se speră, că se va pute exercia o presiune asupra Porții printr'o procedură comună a tuturor puterilor. Ele toate acum cer în Constantinopol constituție autonomă pentru Creta, cuprinzînd și autonomia financiară ce o pretind Crețensii.

Țetinie, 22 August n. Cu prilegiul logodnei principesei Elena cu prințul moștenitor al Italiei au sosit Curții felicitări dela următorii suverani: Împăratul-Rege Francisc Iosif, împăratul Wilhelm, Țarul și Țarevna Rusiei, regina Victoria a Angliterei, Sultanul, regii Greciei, României și Serbiei; în sfârșit dela presidential Republicei franceze.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu,

Medic pentru boale de femei, Accoucheur și medic la băile din [1246] 14—15

FRANZENSBAD,

Stefanstrasse, „Villa Königshof”.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressandti.

E un ce cunoscut, că toți articii pentru îngrijirea rațională a părului, a gurii, a dinților, a teintului etc., mai departe toate săpunurile medicale și cosmetice pentru toaletă, precum și parfumările și toți articii ce taie în ramul acesta se pot cumpăra mai bine și mai avantajos numai în vânzătorii (pravali) speciale. [1960] 1-6

Acolo se poate afla depositul cel mai bogat.

Nu se poate afla aici nici o marfă răncedă, aruncată sau chiar rea, pentru că prin marea circulație neconținut vin numai articii proaspeți.

Cel mai ieftin izvor de cumpărate acolo, pentru că prin comanda directă din fabricile cele mai mari și mai renumite din și afară de țară, în vânzare vine numai marfă esită din mâna unor oameni cu acuratețe și pricepători în aceasta.

Ori-cărei întrebări în respectul acesta i-se va da răspuns grabnic și gratuit.

I. Vânzătorie specială: Sibiu, Parfumeria Meltzer, Str. Cisnădiei, (Palatul Comandei de corp).

Zilnic în legătură cu posta; chiar și cele mai măruntă comisii se vor îndeplini conștient și sub discreție cât se poate de grabnic.

Daniel Meltzer jun.,

Fabrică de mărfuri de uns, de săpun și de toalete (înființată la 1848), Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

3 studenți se primesc în Blaj

la subscrisul în cost și cuartir, în etate până la 15 ani, chirie separată sănătoasă cu 2 ferestri de către stradă, curte și grădină mare, pentru 12 florini pe lună.

Blaj, în 20 August 1896.

Alexandru Füleș,
comerciant.

[1962] 1-2

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA” ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 48-

asigură prelungă condițiile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătit:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 " 34,925.85	în a. 1893 " 53,119.28
în a. 1894 " 56,333.20	în a. 1894 " 59,659.—
în a. 1895 " 50,463.35	în a. 1895 " 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Desigur se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

FRANZ JOHANN KWIZDA.

Fluidul de restituțiune a lui Kwizda

apă de spălat c. r. privilegiată ptr. cai.

Prețul unui flacon v. a. fl. 1.40.

Prafurile Korneuburg a lui Kwizda

pentru nutrirea vitelor

mijloc dietetic pentru cai, vite

cornute și oi.

Prețul 1/4 cutii 70 cr., 1/2 cutii 35 cr.

Alfă de copite

a lui KWIZDA

în contra copitelor aspre și

crepate

1 cutie la 400 grm. fl. 1.25.

Masticul de copite

a lui KWIZDA

copită artificială

1 rudă 80 cr.

Alfă cresolin

a lui KWIZDA

mijloc pentru conservarea

copitelor.

1 cutie la 1/2 chlg. fl. 1.10.

Praf de galie

a lui KWIZDA

mijloc dietetic cu un adaos

de nutreț

1 cutie 50 cr.

Săpunul de șea

a lui KWIZDA

pentru curățirea și conserva-

rea înșelământului și al ha-

murilor 1 cutie v. a. fl. 1.—

Moartea cloșanilor

a lui KWIZDA

mijloc pentru stăpînirea clo-

șanilor și a șoarecilor, liber

de venin 1 rudă 59 cr.

Nutrețul întăritor a lui Kwizda

pentru cai și vite cornute.

1 cutie la 5 rațiuni 30 cr., ladă la 50 ra-

țiuni fl. 3.—, ladă la 100 rațiuni fl. 6.—

Praf pentru rimători a l. Kwizda

mijloc dietetic pentru promovarea

îngrășatului.

Cutie mică 60 cr., cutie mare fl. 1.20.

Legători brevetate de gumă pentru glesne.

(Brevet KWIZDA)

Legătorile brevetate pentru glesne se fac în co-

loare sură, neagră, brună și albă în 4 mărimi

și anume pentru piciorul stâng și drept.

A se măsura la a. a.

p. grosime de 20—22 cm. potrivește mărimea 1.

" " 22—24 " " " 2.

" " 24—26 " " " 3.

" " 26—28 " " " 4.

Prețul legătorilor brevetate în culoare sură pro b. c.

Nr. 1. fl. 2.50 — Nr. 2. fl. 2.70. — Nr. 3. fl. 2.90.

Nr. 4. fl. 3.30.

Prețul legătorilor negre, brune și albe urcă pro bucată în ori-ce

mărime cu 20 cr. mai mult decât la cele de culoare sură.

Se expediază zilnic cu posta prin depositul principal:

Farmacia cercuală Korneuburg.

Se caută

o familie, care ar primi în întreagă întreținerea un școlar din clasa a V-a gimnazială, Slovac.

Ofertele, rugăm, a le adresa la redacția „Tribunei”.

[1961] 1-1

Vedova controlorului de vamă K. Möckesch, (Sibiu, strada Poplăcii nr. 29), primește

2-3 copii,

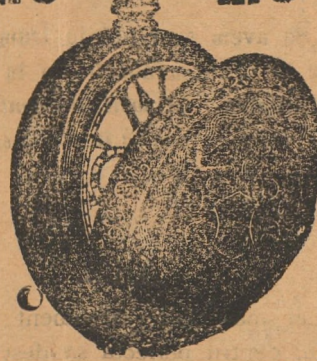
(studenți), cu toată întreținerea, care este cât se poate de îngrijită, la dorință, dă odă separată, eventual și pian. Informațiuni mai detaliate și în scris.

[1829] 2-2

„Reforma”,

orolog u de buzunar, remontoir, din goldin, întrece toate cele de până acum.

1.6 1.6



[1966] 2-6

Mechanisme de precizie foarte fine. Garanție în scris pe 3 ani pentru mersul exact. Construcția cea mai nouă. Reparațiile sunt cu totul exchise. Cutioare cu 3 mantale luxos ciselate din veritabil goldin. Rămâne și după 20 ani ca aurul veritabil. Prețul numai fl. 6, inclusiv ciselatul și etui de piele. Lanțuri de clas, aacomodate din goldin veritabil, faconul cel mai nou, livrează pe lângă rambursă depoul central

Alfred Fischer,
Viena, I., Adlergasse 12.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Acasta carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr-un circular special.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viteri, de lap-tării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

lăfînțarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”.

EDITURA

„Reanunții rom. de agricultură din comitatul Sibului”.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s’au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maldie stomacului, a rinichilor, a beșiciei udului și ale organelor respiratoare etc.**

[1739] 27-100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Hármszék). Bodok. (Transilvania).

„VICTORIA”,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solveste institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc

îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depunri se pot face și prin postă și se efectuează momentan

după sosirea comandei.

[896] 19-50

Direcțiunea institutului.

Pravălia asociațiunii de consum

(Strada principală). în Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratalui public românesc, asupra pravăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făina dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr, I. Rafin, cafea orz, urez, candituri, petrolu american, ape minerale, și tot felul de articoli trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recuiseite economice trebuincioase pentru casă și câmp, fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentu fert, cuie de drot și de fer, coasă cu garanție ue oțel, penți și drugi de fer, iampe și tot felul de lumini de stearin și de ciară și sêu, trebuincioas= pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephirari aibe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, mervilj și chiné, stofe pentru toalete și bluse, satan france, cretoane voile, stofe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toalete și blouse (Pour Delen), perdele, tapeturi. Stafiruri pentru mirese, poploane de vară și cu vatta de Rouge, creton ca hemir și saten. Bumbac pentru țesut, urzit, stricanit și brodat. Ață de cusut și crosetat.

Confecțiune.

Vestminte (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpoci bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domni, dame și copii. Toalete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfém, poudou brillantin de fabricat francez. Ace de pēr (Schiltkrot), oglnzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie recuiseite de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojdii, bere de Steinbruch albă și neagră, dferite liqueruri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsoare, slănină groasă și subțire, cârnațarie și șoancă afumată etc.

Vânzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

[1632] 10-28

Direcțiunea.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall.